

SZILÁGY SOMLYÓ

POLITIKAI LAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hirdetések díja 6 korona.

Nyílttér soronként 60 fillér.

Magánhirdetések megegyezés szerint.

Átkelési utszakaszunk.

Nehéz feladat lenne valamely város előhaladását, kereskedelmi és gazdasági forgalmát ahoz mértten előhaladottnak, vagy elmaradottnak ítélni, hogy a város utjai, jelesül az ugynevezett „átkelési szakasz” — mert erről akarunk szólni — milyen állapotban vannak. Az bizonyos, hogy minél nagyobb a közlekedési forgalom valamely utvonalon, a forgalom arányában annál nagyobb mértékben van az uttest a rongálásnak, kopásnak kitéve, — de az is kétségtelen, hogy ha valahol jókarban levő közlekedési utat látunk, önkénytelenül is arra gondolunk, hogy a jókarban levő ut bizonyos megfelelő nagyobb forgalomnak kell, hogy következménye legyen, mert hiszen, ahol nincs közlekedési forgalom, ott nincs szükség arra, hogy jókarban levő utat tartson fenn drága pénzben akár az állam, akár a város.

Hát ez a Szilágysomlyó város olyan kivételes, olyan szerencsétlen e tekintetben is. Meg van a nagy forgalma, de annál rosszabb az utja. Aki a vasutállomástól a városon keresztül, a Kraszna felső vas-hidjáig elvonuló államuttestet komolyabb figyelemre méltatja, nemcsak elszomorodik, de megbotránkozik azon, hogy miként lehet egy állami utvonalszakasz oly végzetlenül gondozatlan, elhanyagolt állapotban, mint aminő ez.

Nem vagyunk barátai a személyes

rekriminációknak és egyáltalában nem szoktuk meg, hogy a mi városi hatóságunk hibáit, mulasztásait, idegenek, más hatóságok rovására írjuk, — de a csuca—nagykárolyi állami utnak ez a Szilágysomlyón áthúzódó része évek óta olyan szembetűnő módon el volt hanyagolva — szándékosan, tudatosan háttérbe szorítva — a zilahi államépítészeti hivatal vezetője által, aki az utóbbi években egyszemélyben az összes szilágymegyei állami utak főfelügyeletével meg volt bízva, — hogy lehetetlen ezt a tarthatatlan állapotot tovább és újabb felszólalás nélkül elkerülni.

Bizonyosan elmúlt már tíz esztendeje annak, hogy Pünkösti Ferenc műszaki tanácsos, — anélkül, hogy arra Szilágysomlyó város magisztrátusa részéről figyelmeztetve, vagy fölkérve lett volna — mint elfogulatlan, kötelességtudó államuti főfelügyelő, önként tett a közlekedési miniszterhez hivatalos fölterjesztést az iránt, hogy a csuca—nagykárolyi állami utvonálnak Szilágysomlyón áthúzódó ugynevezett „átkelési szakaszán” a makadamirozási rendszert szüntessék be és ezt az átkelési szakaszt faragott, kemény kockakövezéssel, vagy aszfaltozással, esetleg keramitburkolattal lássák el. Kifejtette előterjesztésében, hogy az elől említett utszakason olyan nagy a teherkocsiforgalom, hogy az a makadamirozott, hengerezett uttestet 2—3 év alatt a használhatatlanságig elkoptatja, teljesen kiéli és a mellett a vá-

rosban elviselhetetlen port okoz. Éppen ezért az államra nézve sokkal gazdaságosabb dolog lenne az uttest faragott kővel, vagy keramittal való burkolása, mert a föltétlenül magasabb költséggel járó eme burkolatok, aránytalanul hosszabb ideig állván ellent a rohamosan emelkedő forgalomnak, az államkincstár föltétlenül célszerű és hasznos beruházást tenne a makadamirozás felhagyásával és a látszólag költségesebb, de kétségtelenül gazdaságosabb, mert tartósabb burkolat bevezetésével.

Pünkösti Ferenc műszaki tanácsost a Szilágysomlyó vármegyén átvonuló állami utak főfelügyeletétől fölmentették, berendelték a miniszteriumba és teljesen más munkakörbe osztották be.

A vármegyénken átvonuló államutak felett való felügyelet ettől kezdve a zilahi államépítészeti hivatal főnökére, Némethy József főmérnökre, később műszaki tanácsosra szállott, aki hivatali elődjének előbb említett hivatalos előterjesztéséről, ha hivatalos uton talán nem, de magánuton több ízben tudomást vett.

Pünkösti Ferencnek a minisztériumban berendelése óta eltelt tíz esztendő alatt Szilágysomlyó város kereskedelmi forgalma megtízszereződött. Ha tehát akkor indokolt volt a makadamirozás felvetése, azóta a forgalom rohamos fejlődésével még indokoltabb ez uttestnek megfelelőbb fedanyaggal ellátása. Télen a feneketlen sár, kiálló, lelketrázó döccenős kővek, az

A nagyhét Rómában.

Nem kis mértékben felemelő dolog az, hogy midőn belépek Szent Péter templomának ajtaján, már ezzel a néhány lépéssel is száznapos bucsut nyertem VI. Sándor pápa, e nagy Borgia jóvoltából, kinek hatalmas egyénisége még ma is uralkodik nemcsak e nagy, mindeneket felülmúló Bazilikában, hanem a világ legszebb földjén, a Szent-Péter-templom terén is. Sőt mintha a tavaszi szellő is a Borgiai zsarnoki nagyságát dudorászná a fülembe. Hát igen. Nagy dolog az, büns lélekkel belépni, egy csoda gyönyörűség kilépni onnan azzal a tudattal, hogy büns lelkünk száz napra meg van tisztulva. De az se utolsó, hogy a római langyos március meleg napsugaraiban és éppen a Szent Péter téren megfürödhettünk . . . Csak a renaissance alkotott ilyen mese dolgot. Bravante, Michel-Angelo, Rafael génusza teremtette ezt az emberi legnagyobbat. Ha képen látjuk: semmi. Tolla leírva még kevésbé tájékoztat a valóságról. Ezt látni kell! Egy hatalmas tért képzeljünk el, melyen pápaválasztáskor Róma egész népe elfér. És képzeljük el a három gigasz művészi fantáziájának legnagyobb alkotását, tegyük ehhez képzeletünkben még sokat és akkor talán előttünk lehet a Szent Péter-tér, melyhez fogható nagy nem volt és nem lesz.

Ha pedig magát a templomot végigsétáljuk, halálra ki vagyunk fáradva. Kár, hogy nagyhéten a belépőtől jobbra levő mellékoltár, Rafael híres Pieta-ja, lilaszín paláttal van fedve. Általában a Golgothát ábrázoló képek és feszületek a nagyhét bánatos egyházi gyászába öltöztek. Megesodálni valók maradnak az oszlopvégeken Rafael trombitás angyalai és a pápai monumentális síremlékek, amelyek a renaissance utáni kor művészi hervadásának méla tanusítói. A közönség kezében a piros Baedekkerrel és a Cook-vezetők porászos programjához képest valamennyien Canovának világhírű alkotása felé sietnek, mely a templomhajó középtáján, a pápai oltár előtt van. X-ik Leó pápa áhitatos imája ez, nagy elődje, Szt. Péter előtt és nincs ember, akármilyen vallású is, hogy meg ne induljon a jámborság, az alázatosságnak e nagy művészi monumentuma előtt. Láttam copfos chinait, aki a meghatottságtól a szeméit törölgette. Kissé kellemetlen elmondani, de az bizonyos, hogy a mindenféle nációk sorában a leghangosabb a Szent Péter templomban is a magyar, kivált ha egyenesen a Lipót nevezetű városfőrtől csöppent Rómába.

Am oly egyetemes hatása van az imádkozó pápa szobrának, hogy még ezek a hangos idegenek is megindulva, bámulattal némán adóznak s innét mintha kissé vezeklőbb érzés vinné őket az öreg bronz primitív Péter-szoborhoz, melyet a konvenció jogán a többiekkel együtt lábon csókolnak és a csókos hely kopásához egy atomnyival ők is hozzájárulnak. Innét már nem hosszú séta, a mikor ráakadunk a lengyel mellett a magyar gyóntató székre, amely előtt Czaich Menyhért dr. minorita atya áll. Nagy szeretettel fogad minden magyart, és olyan előzékenységgel, amit nem lehet elfeledni soha; segíti az embert ahhoz, hogy a Sixtina-kápolnában a feltámadási pápai misén jegyet kaphassunk és ugyancsak egy pápai kihallgatásra is jussunk legyen. Ez pedig nagy sor éppen a nagy héten, amikor az öt világrész minden tájáról idegenek özönlik el Rómát és a pápának minden órája be van osztva.

Ha az ember a Tiberis partjára áll és onnan nézi különösen húsvét hétfőjétől a kihallgatásra siető idegeneket, meg kell állapítania, hogy a francia nemzet a legvallásosabb és aszsonyai a legszebbek. A pápai fogadtatás etikettjén a fejedelmi Borgiai és Mediciiek dolgoztak. S azokon X-ik Leó óta változás nem esett. A pápai Zuávok ma is olyan gunyába öltözködnek, ahogy azt Rafael előírta. A fehér

A legújabb férfi kalapok, mellények nyakkendők és mindennemű férfi divatcikk tavaszi vásárja:

Vass Lukácsnál
Krasznamegyei takarékpénztári palota.

igavonó állatokat dögvőrsra juttató kátyuk, nyáron át a legegészségesebb testszervezetre is pusztító méregként ható piszkos, állandó porfelleg napról-napra hangosan reklamálják a Pünkösti felterjesztésének fogamatba vételét.

Amde a hivatali utód — bárha nem is kerülhetett el városunkat és így látnia kellett a többször említett fölterjesztésben javasolt ujtás mind sürgősebb szükséges voltát, — semmi lépést ez irányban nem tett. De igenis tette azt, hogy a kolozsvár—szilágyosomlyói államut Zilahon átvonuló szakaszának modern, faragott kövel burkolását már az 1913-ik évre a közlekedési miniszter költségeloirányzatába bevétette, — a szilágyosomlyói vonalszakaszt pedig hagyta a régi nyomorúságos állapotban.

Nem az fáj nekünk, hogy miért kap Zilah modern kövezést. De az a szemmel látható, kézzelfogható elfogultság és városunk iránt megnyilvánuló roszakarat sérti igazságérzetünket, amely megengedte Némethy József műszaki tanácsosnak, hogy bármennyire tisztán látta a két város közlekedési forgalma között való óriási különbséget, — a kockakövezést nem Szilágyosomlyó, hanem Zilah részére forszírozta ki, akkor, mikor biztosan ismeretes volt előtte, hogy a két város forgalmát egy nap se lehet emliteni egymás mellett, annyival nagyobb a forgalom Szilágyosomlyón, — mikor látta, hogy a kockakövezés Zilahon luksusszámbamenő, a forgalom nagyságával egyáltalában nem indokolható pénzpoecékolás, — holott Szilágyosomlyón nagyon indokolt, — sürgősen szükséges és praktikus gazdasági beruházás lett volna.

Az államépítészeti hivatal új főnöke, Czappán József főmérnök még nem ismerheti a szilágyvármegyei, különösképpen a szilágyosomlyói viszonyokat, éppen ezért nem is várhatjuk tőle, hogy hivatali előd-

jének munkatervén egyhamar változtasson és éppen a szóban forgó átkeleési utszakasz burkolatára vonatkozólag a közlekedési miniszterhez hivatali elődjétől eltérő előterjesztést tegyen.

Jelen felszólalásunk célja, hogy felhívjuk az új hivatalfőnök figyelmét a szilágyosomlyói átkeleési utszakasz tarthatatlan állapotára és arra a mostoha elbánásra, amiben eleddig részünk vala. Legyen szabad remélnünk, hogy felszólalásunk nem lesz kiáltó szó a pusztában. Es aztán amit Péternek mondtunk, talán Pál is megfogja érteni. Világosabban szólva, nagyon itt lenne már az ideje annak, hogy városi magisztrátusunk komolyan foglalkozzék ezzel a kérdéssel. Higgyék el, van ez olyan fontos dolog, mint sok más, amelyekkel a közgyűlések tárgysorozatában nagyon gyakran találkozunk.

Városi közgyűlés.

Tisztújítás.

A héten két rendkívüli közgyűlés is volt a városházán. A csütörtöki közgyűlés két tárgya a végrehajtói és rendőrségi iktató-kiadói állás választás útján való betöltése volt. Mint rendszeren a tisztújító közgyűlés, melyen most is vármegyénk alispánja, Török István elnökölt, — most is a képviselőtestületi tagok élénk érdeklődése mellett folyt le. A kijelölt bizottság tagjaiul az alispán Bölöni Sándort és dr. Gáspár Gyulát kérte fel, — a közgyűlés Szaploneczay Sándort és Szabó Györgyöt küldötte ki. Bizalmi férfiak lettek: Páskuj István, Ruzska Ignác, dr. Nádudvary Jenő és dr. Szilágyi Sándor.

A végrehajtói állásra a kandidáló bizottság a 7 pályázó közül Vida Lajost, Mnyere Jánost és Zoltán Vincét jelölte.

A közgyűlés aztán közfelkiáltással Vida Lajost, az eddigi segédvégrehajtót választotta meg.

A rendőrségi iktató-kiadói állás betöltése

pápai chorus tagjait és majdnem hihetetlenül csóváljuk a fejünket, amikor megtudjuk, hogy a cérvanékony beteg női hang egy pocakos, teljesen ősz, olasz bácsiból tör fel a kupola felé, akit nem tesz rekedtté a nagyhétnek végnélküli, olykor a sötét estébe benyúló lamentációk sokasága. Bármilyen profán dolog is elmondani, de biz ezért a kórusért kár volt a messze utat tenni. Ugy véljük, hogy ha a bécsi biboros nem tiltakozik annak idején Rampolla pápasága ellen, legalább husvétkor felhangzanék ebben a csodatemplomban a zenés himnus, mely mindenkit a magasság felé emelne. Mig ez az egyhangú, vontatott Gregoriánus ének letapaszt mindenkit a földre és elszomorítja a szívét.

Akinek kevés a száz napi bucsu, amelyet bünei könnyebb hordozására azzal szerzett meg, hogy belépett a Szent Péter templomba, az nagysütörtök délutánjától kezdve még egy félesztendő bucsura valót szerezhet. Ezt a félesztendő bucsut a magam részéről úgy szereztem meg, hogy odaálltam a tömeg közé és vártam, hogy mi lesz velem? Azt láttam, hogy trónusáról egy főpap (később tudtam meg, hogy Rampolla biboros volt) egy hosszú nád-pálcával minden elébe térdeplőnek a fejére üt. Feleségem és leányom vették ki először a fél éves bucsut és elég jól jártak, mert a nád-pálcá szalmakalapjukat érte. Ellenben jaj volt az én kopasz fejemnek. Ugy látszik, Rampolla megtapasztalta bennem a vén, a bűnös újságíró és olyat suhintott a nád-pálcával, hogy még másnap is sajgottam belé. Na, de fél éves bucsut szerezni, az se utolsó dolog. Es bucsu után a Via-Umberton végigsétálni és látni az izgékony taliánokat, az meg éppen olyan dolog, hogy nagyon el kell ennek a cudar életnek fásulnia, hogy életünk végéig elfelejthessük.

Verner László.

már nem ment ilyen simán. Erre az állásra 9 pályázat érkezett. A pályázók közül Kádár Gyulát, Hosszu Gábort, Kállay Jánost és Halmágyi Jenőt kandidálták. Minthogy a képviselőtestületi tagok egyhangú megállapodásra jutni nem tudtak, az alispán a szavazást rendelte el. A szavazás, melynél dr. Ajtay Endre elnöklete alatt Hubert Jenő és Brüll Sámuel tagokból alakult szavazatszedő bizottság működött közre, azzal az eredménnyel végződött, hogy a beadott 36 szavazat általános többségét (19 szavazatot) Kádár Gyula nyerte el.

A főgimnázium.

A második közgyűlés szombaton délelőtt folyt le Lukácsffy Ödön polgármester elnöklete alatt. A közgyűlési terem zsufolásig meg volt telve a képviselőtestület tagjaival és érdeklődőkkel, mert ez a közgyűlés volt hivatta arra, hogy döntse a főgimnáziumi telek nagyszámú kérdésében.

A közgyűlés minden izgalomtól menten, nagyobb küzdelem nélkül ment végbe. Donogány Jánosnak előbbi közgyűlési tudósításainkból ismeretes közvetítő javaslata fogadtatott el, úgy a hogy az áthidalta a „Vadkertisták” és a „Györgyisták” között levő óriási ellentéteket.

A javaslat felett elrendelt névszerinti szavazás eredménye az lett, hogy a közgyűlés Ajtai Endre dr., Szilágyi Sándor dr., Barbolovics Alimp, Farkas Ödön, Páskuj István, Weisz Salamon, Markovics Jakab dr., Farkas István. ifj. Tóth Károly, Frankovics Ignác, Révész Arthur, Páskuj Antal, Herschli Mór, Huberth Jenő, Rosenberg Mór, Donogány János, Simay Miklós, Porjesz Sámuel, Weisz Aron, Barta Károly, Weinberger Jakab, Löwbeer Arnold, Láng Jakab dr., Ruzska Ignác, Gáspár Gyula dr., Weinreb Mayer, Szaploneczay Sándor, Hegedüs Sándor, Abraham Sándor, Faragó Sándor „igen” szavazatával, Szabó György, Madár János, Tankó Károly, Katra Endre, Bölöni Sándor, Weisz Samu dr., Szabó István, Weinberger Kálmán, Keller Márton dr., Udvari József és Kedves János, „nem” szavazatával szemben (31 „igen”, 11 „nem” szavazat) a javaslat elfogadása mellett döntött. Kimondotta tehát a közgyűlés, hogy:

„a Szilágyosomlyón felállítandó államilag segélyezett róm. kath. főgimnázium telkéül a szilágyosomlyói — sztkvben 518., 519. és 520. hrsz. alatt felvett ingatlanokat 85,000, azaz nyolcvanötezer korona vételár mellett megvásárolja, s hogy ezen telkeket az ezen tanintézetet felállító hatóságnak, esetleg testületnek ingyen átengedi. A vételár a megvásárlásra vonatkozó határozat jogerőre emelkedésétől, illetve a telkek átadásától számított 20 év múlva egy összegben lesz dr. György Emődnek, vagy esetleges jogutódainak kezéhez fizetendő, minek fedezetül évente minden év elején 2700 korona lesz takarékpénztárilag való gyümölcsösztetés végett félreteendő, — mely évi járadék végösszege az esedékesség idejére a vételár kifizetésére elegendő lesz. A vételár kifizetése idejéig ennek összegét a város dr. György Emődtől kölcsönképpen felveszi, mely kölcsönösszeg évi 4250 koronára menő 5%-os kamata előzetes félelvi 2125 koronás részletekben fog a vevő, vagy jogutódai kezéhez, esetleg az ezek által megjelendő megbizottaknak kifizeteni. A vételárat és kamatait szabályszerű adóslévelben biztosítja az eladónak a város. A tulajdonjog átirásával kapcsolatosan felmerülő összes költségek a várost terhelik. Beleegyezik abba a város, hogy a régi Mihály-féle telken levő, jelenleg a főszolgabírói hivatal által bérelt lakóépület a jelenlegi bérösszeg visszatérítése ellenében mindaddig özv. György Lászlóné birlalásában meghagyassék, mig ezen épület lebontása a főgimnáziumi építkezés miatt elkerülhetetlenné nem válik.”

„Kimondja és elhatározza továbbá a közgyűlés, hogy arra való tekintettel, hogy a főgimnázium telkének kijelölése, valamint a krasznaszabályozás és a vadkertármentesítés végrehajtása már előzőleg hozott és törvényhatósági jóvá-

fátyol, fekete ruha és fekete keztyű viselése hölgyeknek a pápai audencián ma is kötelező. Az bizonyos, hogy soha annyi szép nőt nem láttam, mint akkor, mikor a franciák fogadtatása volt soron és százával robogtak előttem a pompás fogatok, benne fehér fátyolos anyák, leányok és nagyanyák. Mintha Franciaország a legszébbjét bocsátotta volna el erre a kivételes utra. Mily másképp festett az angol, mely fogadtatásban egy nappal megelőzte ugyan a franciákat, de egy világgal marad el bájban a franciától. Amaz csupa derű, az életnek igazi tavaszi öröme; emez a késő őszenek melankóliája és bágyadt komolysága. A Vatikánba ezek több méltóságot visznek, amazok több gráciát.

De hát miért megy az öt világrészről a jámbor és inkább kíváncsi idegen Rómába? Csak nem azokért az egyhangú, bánatos ceremóniákért, amelyek nagyhétfőtől kezdve megindulnak és tartanak vasárnap hajnalig. Mert Rómában sokkal később támad fel a Jézus, mint nálunk. Nálunk a Jézus feltámadása egyházi okokból nagyszombat délutánján történik egy külön pápai brevé alapján. Ez az eltérés a katolikus vallás koncessziói egyikét mutatja, azt, hogyan alkalmazkodik, ha nem dogmatikus alapelvekről van szó, faji, égalji és egyéb viszonyokhoz. Nos, hát a nagyhét a végnélküli lamentációk közepette egyéb érzésünk nem lesz Szent Péter templomában, mint a bánat, a csüggedés és a végnélküli elszomorodás. Az új pápa, a hires Palaesztra miséit törölte. Most az ő Gregoriánusból élénk tárják és pedig kelle-ténél nagyobb adagban az őskereszténységnek katakombák között született egyhangú zsolozsmáját. A pápai chorus csupa férfiakból áll és el sem tudjuk képzelni, hogy néhány vékony, tüfökába behuzható beteg női hang honnan ered? A Szent-Péter-tér előtt vásárolt kis széken addig ágaskodunk, addig könyöklünk, amíg csak meg nem látjuk a lilába öltözött

hagyást is nyert és jogerős véghatározattal szoros kapcsolatba hozott, — a Vadkert ármentesítése és a Krasznaszabályozására nézve hozott és Szilágyvármegye törvényhatósága által jóváhagyott s jogerős véghatározatát akként módosítja, hogy a Krasznaszabályozás és Vadkertármentesítés foganatosítására akkor megszavazott 40,000 kor. összeget 60,000 koronára emeli fel és ezen összeg kölcsön útján való fedeztetésének előkészítésére a polgármestert utasítja, mi mellett a Krasznaszabályozás és Vadkertármentesítés végrehajtását a főgimnáziumnak a Felsővadkerti való elhelyezésétől függővé nem teszi. Kimondja végül a közgyűlés, hogy e határozat bármelyik része csak akkor hajtható végre, ha ezen határozat a maga teljes egészében, tehát úgy a dr. György Emőd telkének megvásárlására, mint a Krasznaszabályozás és a Vadkertármentesítés végrehajtására vonatkozó részleteiben jogerős.

Ezután a közgyűlés a tárgysorozatra felvett egyéb ügyeket vette tárgyalás alá.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter egy rendeletének megfelelőleg a földművelésügyi bérletében levő, a közs. iskolai alapvagyon tulajdonát képező 6—7 holdnyi erdő-legelőterület nyilvános árverésen való eladását elhatározta a közgyűlés s az árverés megtartására Abraham Sándor gazd. tanácsost, Farkas Ödön, Hubert Jenő és Révész Arthur városi képviselőket küldötte ki.

Végül a közgyűlés még néhány illetőségi ügyben hozott határozatot.

A SZILÁGYOSOMLYÓ

politikai lap

— előfizetési ára: —

Egész évre . . . 8 K Negyedévre . . . 2 K
Fél évre . . . 4 K Egyes szám ára 20 f

Megjelenik minden csütörtökön.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az öszetartás sikere.

Igen sokszor rossz véleményt olvasunk a magyar nép értelmi színvonala felől. Akiknek rossz véleményük van, azok nem ismerik se a német, se a francia parasztot. Bátran lehet mondani, hogy népünk sokkal intelligensebb, mint ennek a két kultúrnemzetnek a fiai. Legyen azért jelszavunk: Ne bántsát a kisgazdát! Ne bántsát senki a kisgazdát. Ne vádolja meg senki, hogy a haladásnak nem barátja, hogy az iránt nincs érzéke. Igen szép beszédes példák vannak arra, hogy a mezőgazdasági munkások és a kisgazdák a maguk kis társulataival, a szövetkezeteikkel, köreikkel nagy sikerrel vitték egyes okos kezdeményeket s a maguk és községük jóvoltát szolgálták vele.

Ennek az öszetartásnak, ennek a jóra való iparkodásnak egy pár beszédes sikerét írjuk itt le.

Messze az ország szívéből, a székely erdős hegyek zárt völgyében van egy község: Felsőcsernátony. A múltból arról volt híres, hogy a régi magyar irodalomnak egy örökhíres tagja, Bod Péter itt született. Ujabban a község szövetkezetei és az ezekkel elért sikerek révén

tette híressé a nevét. Van mintaméhese, mintagazdasága, gépbeszerző szövetkezete.

Gépszíne telve gépekkel. Rendes körhelyiséget tart fenn, ahol 20 napi- és szakújság tesz tanúságot a haladásról. Felszínen tartja a gabona, gyümölcsértékesítő, fogyasztási szövetkezet eszméjét és a székelység legégetőbb sebéit: a legelőkérdést megoldani törekszik. Népháza most épült föl.

Mezőgyán biharmegyei községben alig lakik kétezer lélek. De ez a kétezer ember, mint két jó testvér összetart. Kibérelték a 634 holdas Késa pusztát, amelynek fennálló forgalma immár 20,000 K. A pénztárnok és könyvelő, ketten mindössze 80 K fizetést kapnak. Aki ebben a haszonleső korban ezt nem mondja önzetlenségnek, az nem tudja megbecsülni a közjó érdekében való lelkes munkát.

Buj községe Szabolcsban van. Biz ez a község igen siralmas helyzetben volt néhány év előtt. Uzsorások karjaiban nyögtek a gazdák. Ma a lakosság helybeli hitelszövetkezetének betéte 150,000 K. Boltjában, mely a maga házában van, a maga husát, maga zsirját, maga vetőmagját árulja. Ahol összesen 57 lakóház van, az ugyancsak öklömfalu. Ilyen Uzsor község, Pozsonyban. De amilyen kicsiny a falu, olyan derék a népe. Van népháza, benne gazdakör, háziipar foglalkoztató műhely, fogyasztási szövetkezet, népkönyvtár, meg a szegényeknek — menedéket adó szobája. Mindezeknek okos kezdeményezője Sweiger Etelka tanítónő volt.

A példatadó községek közé soroljuk Szabadbárándot, ahol a kisgazdák és munkások köre megszervezte a gépbeszerző, a tejszövetkezet, a munkások rokkant és nyugdíjgyűjtését. Szövetkezetének forgalma a félmillió koronát jóval meghaladja.

Somogymarcali élelmes népe viszont a legelőföldjavítás komoly és évekre terjedő munkájával, a jobb legelő tehének elterjesztésével, az állattartás jövedelmező tételére tette nevét ismertté.

A nagybelicsi munkások és kisgazdák rákaptak a mezőgazdasági háziiparra és hogy anyag hiányában télen ne kényszerüljenek kezüket összetenni, berendezkedtek nemes fűvessző termelésre. A mezőgazdálkodás oly nagyfokú, hogy ma már a kisgazdák 3000 métermázsa műtrágyát vesznek. De azt se veszik és szórják el Hübele Balázs módjára, hanem kísérleti telepükön kipróbálták, mit érdemes, hogyan érdemes; mi a haszna, mennyi a haszna?

Ilyen a mi népünk. De vezetőkre, arra igazán sokféle szükségünk volna.

— Barabás a választójogi nagygyűlésen. A főváros polgársága vasárnap páratlanul nagyarányú népgyűlést rendezett az általános egyenlő titkos választói jog mellett. 40—45,000 ember vett részt a Nemzeti Múzeum körül tartott népgyűlésen. Az óriási tömeg szüntelenül lelkesezőssel ünnepelte a választójogi harc vezérferfiát, közöttük választókerületünk országgyűlési képviselőjét, dr. Barabás Bélát, aki zajos tetszés mellett a következő beszédet mondotta:

Polgártársak! Tizenhét esztendővel ezelőtt erről a helyről temették el és kísérték utolsó útjára Kossuth Lajost. Következik a husvét, a feltámadás ünnepe és a polgárok azért gyűltek most össze, hogy üdvözljék a feltámadás dicsőségünnepe, Kossuth Lajos nagy eszméinek, a népszabadságnak, a népjogok kivívásának ünne-

pét. (Zajos tetszés.) A magyar választójognak kérdése ma nem pártkérdés, a választójog kérdése a nemzetnek joga és a nemzetnek becsületbeli kérdése a választójog megoldása. Lekötötte magát e mellé a király (Felkiáltások: Ugy van!), lekötöttek magukat a kormányok, lekötöttek magukat pártok és ma a nemzet milliói várják a megoldást. (Taps és éljenzés.) Ami az embernek a kenyere, ami a természetnek a tavasz, ami a virágnak és a fának a napsugár, első az a magyar nemzetnek a választójog. Ezt kell elsősorban megteremtünk. Ezért kell nekünk sikra szállanunk. Kettős ma a mi feladatunk. Az egyik az, hogy a kételkedőket, a tévovázókat a bizalmatlanokat, az igazság erejével meggyőzzük és a másik az, hogy a választójog ellenzőit, a népjogok ellenségeit és albarátait (Felkiáltások: Kossuthék! Vázsonyi!) az igazság fegyvereivel letörjük. (Felkiáltások: Eljen az egyetlen, igaz Kossuth-párti képviselő!)

A magyar miniszterelnök ma van kihallgatáson a királynál. Erről eszembe jut az, amikor az egyszerű tanítót kihallgatásra rendelte a tanfelügyelő, mondván neki, hogy maga ezt sem tudja, azt sem tudja miért kap akkor fizetést? Mondta a tanító: En csak azért kapok fizetést, amit tudok, mert, ha azért kapnék, amit nem tudok, nagyon nagy fizetésemnek kellene lenni. (Zajos derűtség.) A király is megkérdezte a miniszterelnöktől, hogy miért miniszterelnök az ur, miért bírja a királyi kegyet, ha azt se tudja, hogy az obstrukciót lecsendesítse? Mondja Héderváry: Azért vagyok én hűségeselem, amit tudok: mert ha én azért volnék hűségeselem, amit nem tudok, akkor az összes államok miniszterelnöke lehetnék és az összes fejedelmeknek kegyében részesülhetnék. (Zajos derűtség és tetszés.) Nos hát, hiába jön ide Héderváry amit nem tud megcsinálni, arra ne vállalkozzék. Majd megcsinálja a nép, az ő nemzeti jogának megvalósítását, újra ragyogását, dicsőségét, az új választójogot, a népparlamentet. (Szünni nem akaró és megújuló taps, éljenzés.)

— Kinevezések. A földművelésügyi miniszter Simonnek Gotthard segéderdőkésznek, a szilágyosomlyói járási erdőgondnokság vezetőjét soronkívül erdőmérnöknek nevezte ki. — A pénzügyminiszter Ridwal Géza dévai segélydíjas pénzügyi számgyakornokot a zilahi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvédséghez ideiglenes minőségű pénzügyi számtisztá nevezte ki.

— Eljegyzés. Halmágyi Albert, zilahi városi főjegyző eljegyezte Mátyás Piroskát.

— A szilágyvármegyei gazdasági Egylet igazgató választmánya 1912. évi március 30-án délelőtt fél 11 órakor Zilahon a vármegyeház kistermében ülést tart. Tárgyak: 1) Az 1912. évben rendezendő cseléd díjazások. 2) Az 1912. évben rendezendő szarvasmarhadíjazások. 3) A brassói országos állatképzés. 4) Tury kérvénye barackfa csemetékre. 5) Új tagok felvétele. 6) Indítványok.

— Kaszinó-mulatság. A Tasnádi Kaszinó folyó hó 30-án, szombaton este a Royal-Szálloda nagytermében műsoros estélyt rendez. Az estélyen Kovács Aczi, Kovács Kató, Kun Árpád és Puskás László egy egyfelvonásos vígjátékot adnak elő, ezenkívül Kun Árpád énekel, Kun Árpádné zongorakísérettel, Kovács Aczi pedig szavalattal szerepelnek a műsoron. Belépődíj 4 K, családijegy 10 K. A meghívókat a napokban küldötték szét.

— Kovács József országgyűlési ismert artista a napokban Szilágyosomlyóra érkezik és néhány előadást tart.

*** Tavaszi és nyári divatujdonságok. ***
Costüm és ruhakelmékben, blous és ruhaselymekben. — Egyes modellek bordűrös Marguirettekben, sima és mintázott mosó grenadinokban

meglepő nagy választék, feltűnő olcsó árak!

Brüder Kálmán

divatruházában Szilágyosomlyón.
(Plebánia épület.)

— **Új bányarésztársaság.** A Krausz Alfréd és testvérei budapesti cég — mint értesülünk — nagyderzsida szénbányászatát résztársasági alapra szándékozik fektetni. A nevezett cég két évvel ezelőtt a nagykaroly-zilahai vasut mentén fekvő Nagyderzsida községben a szénaknázási jogot kb. 300 holdnyi terület alatt örökáron megszerezte és ott táróbányászatot indított. A bányát a derzsida vasútállomással egy 1.5 km. hosszú keskeny-vágány vasut köti össze. A széntelep vastagsága átlagban 170 cm., fekvése majdnem teljesen szinten és a fekvő és fedőkőzet nem duzzad, a fejtési viszonyok tehát elég kedvezőek. A szén minősége azonban meglehetősen gyenge (fűtőképesége 3000—3400 calória) és kinézése, mihelyt 2—3 napig ki volt téve a légköri behatásoknak, csunya. A szén értékesítése tehát nem könnyű feladat és csak versenyáron lehetséges. Miután azonban okszerű üzemvezetés mellett a kerütköltségek igen alacsony nívón lesznek megtarthatók, a bányázás ennek dacára tisztességes polgári hasznot hajthat, vagyis u. n. „jó kis üzlet” válhatik belőle, ha az alapítandó résztársaság méreteit nem szabják túl nagyra. A Máv. is kötött már a bányával évi 2000 waggont 75 koronás ár mellett és ezzel a bánya fejlődésének alapja biztosítottnak látszik.

— **Továbbképző tanfolyam tanítók számára.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak folyó évi március hó 9-én 33,771. sz. alatt kelt rendelete értelmében folyó évi július hó 1-től 20-ig, a bajai, kiskunfélegyházi, stubnyafürdői és temesvári áll. el. isk. tanítóképző intézetekben tanítók számára, az eperjesi és szabadkai áll. el. isk. tanítóképző intézetekben tanítónők számára, továbbképző tanfolyamok fognak tartatni. Mindegyik tanfolyamra 50—50 hallgató vétetik fel, a kik közül tanfolyamonként 30—30 hallgató állami költségen kap az intézet internátusában szállást és étkezést és ezenfelül 15—15 korona utazási költségben is részesül. A saját költségükre jelentkező hallgatók ingyen szállást és mérsékelt áron étkezést is kapnak a képzőintézetben. A felvételt az vallás- és közoktatásügyi miniszter urhoz címzett s a folyamodó működési helyére illetékes kir. tanfelügyelőség, folyó évi április 1-ig benyújtandó bélyegtelen kérvénnyel, folyamodhatnak az ország bármelyik részében lakó és bármilyen jellegű iskolánál működő okleveles el. isk. tanítók és tanítónők. Zilah, 1912. március 20-án. Nagy Károly, kir. tanfelügyelő.

— **Anyakönyvi kivonatok gépirással.** A belügyminiszterium egy ügyből kifolyólag azt mondta ki, hogy, miután az az anyakönyvi kivonat közokirat, azt csak kézírással szabad kiállítani. Ezentúl tehát tilos lesz az anyakönyvi kivonatokat írógéppel, vagy sokszorosítva kiállítani.

— **Modern fényképezés.** című szakkönyv hasznos segítőtársa egy a kezdő, mint a haladó amatőrnek a fényképezés terén. Fölkarolja az egyszerű eljárásokon kívül az ozobrom, pigment, stb. nyomást is, melyekkel kis fáradsággal a legművészebb képek érhetők el. A könyv végén perforált vignetták vannak az összes oldatok fölírásaival. Ara K. 1.80, utánvét K. 2.15. Megrendelhető a szerzőnél, Leopold Kornél, Budapest, Erzsébet-körút 41.

— **A m. kir. állami magvizsgáló állomás hivatalnokai,** kik jelenleg szemlét tartanak a vidéken, hogy megtudják, kik árusítanak aran-kás heremagvakat, tegnap sürgős utasítást kaptak, hogy a legszigorúbban ügyeljenek, miszerint az országba került silány kevert csiraképtelen répmagot ne hozzanak a kereskedők esetleg forgalomba. A mi kereskedőink is saját és a köz érdekében cselekednének, ha

csakis legelsőrangú cégnél szerzik be a répmagvakat, amennyiben nem az olcsó ár nyújt biztosítékot a mag megbízhatóságára nézve, hanem annak fajazonossága és jó csiraképesége adja meg az igazi értékét. Ezért a gazdaközönséget is figyelmeztetjük, hogy csakis ott fedezze répmag szükségletét, ahol teljesen megbízható magvakat árusítanak.

— **Két napig tartó gépkiallítás** volt a Tattersal-telepen. A sok kiállított gép közül a legjobban tetszettek Kellner és Schanzer magánjáró motorai és cséplői. Különösen az új rendszerű magánjárókat dicsérték, úgy a szakemberek, mint a gazdaközönség. Motoraik minden tekintetben tökéletesnek mondhatók, mert nemcsak nagyon szép kivitelűek, hanem a legjobb anyagból is vannak készítve, a szerkezetük tökéletes és mégis egyszerű, úgy, hogy annak kezelését bárki könnyen elsajátíthatja. Ennek a motornak nagy jövője van, mert azzal nemcsak csépleni, hanem szántani is lehet, és így biztosan kifizetődik mindenkinek. Különben is, Kellner és Schanzer mint megbízható cég van az egész országban elismerve, amely cégnek nyersolaj és szivógáz motorai is elsőrendűek.

— **Egyszer megmosakszunk** Földes-féle Margit-szappannal, majd bekenjük arcunkat Földes-féle Margit-krémmel s azonnal érezni fogjuk azt a nagyszerű hatást, amelyet a készítmények előidéznek. Arcunk üde, ruganyos, hófehér, harmatos lesz s az összes arctisztatlanságok eltűnnek. Zsirtalan, ártalmatlan. Kapható minden gyógyszerárban és drogáriában. Póstan küldi gutori Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

— **A hódítás titka.** A szerelem útja a gyomron át vezet a szívhez. Hány szép leány maradt pártában, mert a háztűznző fiatal embereknek nem volt kedve korgó gyomorral udvarolni! S hány szerelmi házasság bomlott föl, mert a fiatal menyecske napról-napra kozmás kotyvalékkal traktálta a férje urát! E veszélyek ellen biztosíthatjuk magukat és leányaikat a mamák, ha a „Háztartás”-ból, Kürthy Emilné pártatlanul álló szaklapjából meritik háztartási ismereteiket. Mert ez a kitűnő lap immár a 18-ik esztendei fennállása óta évről-évre ezernél több kipróbált, pompás receptekkel szolgál olvasóinak, mindama többi, a városi és falusi háztartásra vonatkozó tanácsok mellett, melyek minden jó gazdasszonynak kincset érnek. A „Háztartás” tíz naponként, diszesen illusztrált füzetekben jelenik meg. Ara 1/4 évre 3 kor., fél évre 6 kor., egy évre 12 kor. Az előfizetési pénzek Erdős József kiadótulajdonoshoz címzendők (Budapest, VI., Eötvös-utca 36.), aki készséggel küld mutatványszámokat is.

— **Mi az életörömmnek ellensége?** Miként kell az ellenséget leküzdeni? E két kérdéssel foglalkozik az a kis füzet, mely most jelent meg. Készséggel küldi meg mindenkinek ingyen és bérmentve a Kriegner gyógyszerár Budapest, Kálvin-tér, ha azt lapunkra való hivatkozással egy levelezőlapon kéri.

— **A motor- és lokomobilkérdés.** A körültekintő gazda már most arra törekszik, hogy a szükséges gépeket a tavaszra megrendelje, mert tudja, hogy ezeket máskülönben nem kapná meg kellő időben. Ez által tehát a gazdánál, a malomtulajdonosnál, a kisiparosnál stb. előtérbe nyomul a kérdés, hogy milyen motort, milyen lokomobil vegyen, mert az olyan amely drágább, vagy megbízhatatlanul dolgozik, nagy kellemetlenségeket okoz és egy ily csekélyebb értékű gép vevőjét anyagilag is nagyon érzékenyen érinti. Így jutunk oda, hogy a Bachrich és Társa budapesti cég kétütemű Climax nyersolajmotorairól és lokomobiljairól beszéljünk, mely cég ebben a szakmában a legnagyobb és legteljesítőképesebb gyár. A legtöbb földbirtokos és malomtulajdonos előtt

ismeretesekek már a Climax-motorok, mert a gépek Magyarország minden sarkába behatolnak és saját maguknak legjobb reklámjai. További felvilágosításokat és ajánlatokat költségmentesen és kötelezettség nélkül ad Bachrich és Társa motorgyári-főkeletp Budapest, V. Szabadság-tér 17 sz.

— **Csak Mauthner-féle magvakat** vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges. 6—7

— **Az első teendő a gyümölcsösben,** mint a szolnok-dobokamegyei gazdasági egyesület vitatése megállapította, nem a talaj előkészítése, hanem a — kerítés. Modern gyümölcsös kerítés nélkül el sem képzelhető. És a kerítés nem lehet deszka, palánk, hanem annak drótból kell lennie, hogy az élősd ki ne telehessen. Szerencsére van egy kiváló hazai cég, a Kolerich Pál és fiai (Budapest, Ferenc-József rakpart), mely Delta néven versenyen kívül álló kerítkezési anyagot hoz forgalomba. Olcsó, tartós és szilárd. A cég bárkinek készséggel küld árjegyzéket. 2—3

— **A „Vasárnapi Ujság”** március 24-iki száma pompásan sikerült képeket mutat be a nemsokára lebontásra kerülő budapesti Károlyi palotáról. Gróf Zichy Géza „Rodostó” operájának előadásáról az Operaházban, a góthai krematoriumról, az olasz király elleni merényletről, a budapesti március 15-iki ünnepekről, Lovassy László emléktáblájáról, Vámbéry Arminról stb. A szépirodalom kedvelőinek Szemere György regénye, Lampérth Géza és Haraszthy Lajos versei, Lengyel Géza novellája, Alexander Bernát színházi cikke, Jansen Börge regénye adnak magas színvonalu és élvezetes olvasmányt. Egyéb közlemények: egy nyomdász-jubileumról, kép Harmath Hedvignek a Vign-színházban felállított emlékszóbráról s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyed-évre öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában. (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, fél évre két korona 40 fillér.

Közzgazdaság.

Hogyan permetezzünk a Peronospora ellenében?

Irta: Istvánffy Gyula, az ampelologiai intézet igazgatója.

A peronospora elleni védekezés még mindig egyik legfőbb gondja a szőlőgazdának: és pedig azért, mert ez a kártevő mindenüvé beferkőzött már s ha az időjárás nedvesebb, esősebb, óriási károkat okoz, nemcsak a lombot pörköli le, hanem a virágfürtöket is tönkre teszi, sőt a kötött, már bogycát is megaszalja.

Ma pedig még inkább fő a feje a gazdának, mert olvasott vagy ballott arról, hogy külföldön, meg idehaza a m. kir. Ampelologiai Intézetben olyan vizsgálatokat végeztek, melyekből kitűnik: hogy a peronospora a leveleket a fonákjukon támadja meg, s hogy ennek folytán a permetezésnek eddigi módjával is szakítani kell s ezentúlra a szőlőlombozatot a fonákjáról kellene megpermetezni.

A szőlőgazda első sorban is gyakorlatias ember s ha ilyet hall: gondolkozik s fontolóra veszi, hogy ugyan miképen is lehetne ennek

ÖRÖKSÉGES és LEGOLCSÓBB

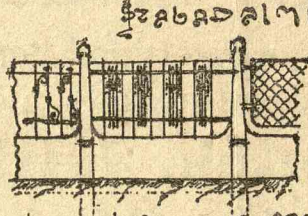
Vasbeton oszlopok

szelvényezett vasbeton oszlopokkal

Rendelhető

Bessenky Gyula építészvizsgáló és mérnök

szabadalmi.

Kerítések

és vasbeton deszkák

vasbeton oszlopokon is szállít

Kalmár ház.

az újabb kívánságnak eleget tennie? Hisz már úgy is elég baja van a peronosporával, a rendszeres permetezést is csak sok munkával győzi — mitévő legyen tehát mostan, amikor még nehezebbet kívánnak tőle?

Rövidre fogva a dolgot megmondhatjuk, hogy a peronospora vizsgálataink szerint felső oldalán a színén is megtámadhatja a leveleket, még pedig a fogakon, különben pedig a fonákon furódik be a csirák legnagyobb része. Ezt mind kísérletekkel kiderítettük. Vizsgáljuk most hogyan kerülhetnek a peronospora csirái egyáltalán a szőlő levelére?

Hozhatja a csirákat a szél, az erősebb szél felbodorozza, a szőlőleveleket s a fonákjukra szórja a csirákat, hol a szörözetben megakadnak könnyen, még a sima leveleken is vannak legalább elszórtan szörök, melyek pusztán szemmel nem láthatók ha pedig elül a szél, akkor a szélesoldban a csirák a levelekből lehullanak lassanként s a leveleknek a színére esnek. Ha azután erőssé hármat volt vagy eső hullott, a víz lemossa a csirákat s a cseppek a fogakon megállanak s az alsó oldal szörözete által részben felszívhatják; — ha pedig bőven hullott az eső, vagy nagy hármat volt, a lecsurgó víz végig szivárogo a levelek fonákján is és lerakja a csirákat mindenütt. Főleg pedig az erek mentén. Végül pedig a peronosporás levelek egymáshoz verődve be is porozzák egymást a rajtuk termett csirákkal.

Látjuk tehát, hogy a csirák mindenképpen odajuthatnak a levelek fonákjára, ahol a legkönnyebben megtámadhatják a levelet.

Már most nem az következik ebből, hogy a leveleknek csak a fonákjukat — permetezzük, hisz ezt a leveleknek állása szerint amúgy sem lehet jó móddal elérni. A tapasztalat viszont azt is megmutatta, hogy az eddigi gondos permetezés, a levelek színének kezelése hasznos. De miért? Azért, mert amint láttuk a csiráknek tekintélyes része a leveleknek a felületére színére jut, tehát ha ottan érintkezésbe kerülnek a bordói lével, akkor a csirák gyengülnek ott is, meg végül, mikor a víz lemossa őket a permeteggel keverednek megint s így aztán ha a karima szélein felszívhatják az alsó oldal szörözete által, nem okozhatnak akkora kárt. S azután pedig minden szőlősgazda tudja, hogy amikor permetez, főleg ha kis szél jár — sokszor a leveleknek az aljára is jut a permetegből. Tehát az eddigi mód mellett szintén kapott a levelek alja, habár csak kisebb mértékben s helyenként a lóból. Azaz minden különös erre való törekvés nélkül is elértett sokszor a levelek alsó felének legalább részbeni megvédése főleg akkor, amikor a lombzat még nem volt nagyon tömött, azaz az első permetezések idején.

Összefoglalva tehát a kérdést, törekedjünk arra, hogy a leveleknek a színét alaposan megpermetezzük. Az első védekezések idején pedig amikor a levelek még úgy is ritkák, nevezetesen a legelső permetezéskor, melyet nagyon korán kell végezni, igyekezzünk arra, hogy a leveleknek a fonáját is érje a permeteg. Az első védekezés mint tudvalevőleg a legfontosabb. Ezért az aggatással sem szabad késlekedni, mert a fiatal hajtások, ha a földön fekszenek lecsapulva a legkönnyebben megkapják a bajt.

A gazda pedig ilyenkor még nem igen veszi észre, hogy már van peronospora a szőlőjében, talán nem gondol még rá, mert hiszen tapasztalása szerint az csak jóval később jelentkezik.

Ez azonban csak részben igaz. Mert a baj megérkehet a szőlőben, de a tavaszi hűvösebb időjárás miatt, meg a leveleknek aránylag csekélyebb száma miatt nem válik feltűnővé, mert lassan fejlődik meg nincs is sok levél, melyen szaporán elterjedhetne.

Igy tehát a peronospora meghúzódik a leveleken, ugyszólván lesben áll s amikor aztán a szőlő lombosodik s melegebbre fordul, az idő, akkor rohamosan kezd szaporodni s oly erővel tör ki, hogy azt már alig lehet legyőzni.

Lehet ugyan, hogy idővel megtaláljuk a módját talán annak, hogyan férközhessünk hozzá a levelek fonákjához, de addig is nem szabad lemondani a védekezésről azzal, (hogy a „tudósok“ kívánják, tehát inkább abba hagyom az egészet.)

Nem, mert abból nagy baj lehet. Kezdjük tehát minél korábban a munkát, amikor a

szőlőhajtások alig egy araszosak, szórjunk a levelek aljára szintén most, amikor még lehet permeteg, s azután ha lombos a szőlő igyekezzünk oldalról is befecskendezni a permeteg a lombzat közé: a mellett, hogy a felső oldalt, a levelek színét ugyancsak kellően elláttuk védekező anyaggal.

Kolozsvári

jogi vizsgákra

rövid idő alatt, eredményre vezető módon előkészít 7—52

Dr. Polcz Rezső ügyvéd

jogi szeminárium

Kolozsvár, Egyetem-utca 7.

Jegyzetek kikölesönöztenek.

Telefonszám 882.

Új hentesüzlet.

Értesitem Szilágysomlyó város és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy helyben, Rákóczi-utcán (a gözmalom mellett)

HENTESÜZLETET nyitottam.

Naponta sertés, marha- és bányahus friss vágásban kapható a legjutányosabb napi árakon. Zsir, szalonna, sonka, füstölt husneműek, továbbá különféle főlvágottakból állandóan nagy raktárt tartok.

Friss virsli, kolbász és hurka mindennap kapható.

A nagyérdemű közönség pártfogását mély tisztelettel kéri

Both Imre,

hentesmester.

2—3

MEGBIZHATÓ, LEGJOBB

arcz-tisztító és szépítő

készítmények, melyek nem tévesztendők össze az újabb forgalomba hozott különféle nagyhangu reklámmal támogatott szépítőszerekkel.

Kriegner-féle AKÁCIA-KRÉM

rendkívül finom, kedves illatu arckenőcs, mely az arcot üdíti, frissíti, szépi és fiatalítja. Pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot. Kisimítja a ráncokat, redőket. Ára 2 korona. Ehhez ajánlatos a

Kriegner-féle AKÁCIA-PUDER

fehér, rózsza és krém színben. Páratlan a nap és szél befolyása ellen. Egy doboz ára 1 korona. Évtizedek óta közkedvelt még a férfiaknál is.

Kriegner-féle Akácia-szappan

kellemes hatású és igen tartós. Ára 1 korona.

Postán küldi: KRIEGNER gyógyszerház Budapest, Kálvin-tér.

Mi az életörömnök ellensége?

című érdekes könyvecskét kívánatra ingyen és bérmentve küldi az érdeklődőknek.

SESZTINA LAJOS

Debrecen, Piac-utca 23.

Ajánl: Kaláni és Friedlandi szénkályhákat, „Prémier“ folyton-égő kályhát, mosó-, mángorló- és facsaró gépeket. Állandó raktár: vasgerendákban, öntött és horganyozott kúcsövekben. 33—52

Tiszta agyagból készült szép és jó

cserép, falitégla

és legszebb

nyerstalazati tégla

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szerezhető be, hol egyes vagonrakományok is megrendelhetők. 52—52

VASÁRNAPI UJSÁG

ELŐFIZETESI ÁRA: EGESZ ÉVRE 20K FELE ÉVRE 10K

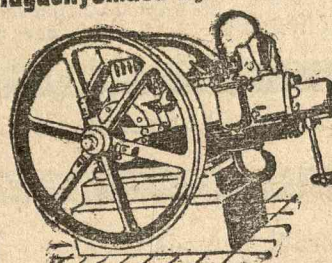
Minden újonnan belépő előfizető ingyen kapja a Vasárnapi Ujság díszes karácsonyi albumát.

Mutatványszámokat kívánatra mindenkinek küld a „Vasárnapi Ujság“ kiadó. Hivatala, Franklin-Társulat, Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

CLIMAX

nyersolajmotorok és lokomobilok 3-70 HP.

Magasnyomású nyersolajmotorok 15—150 lóerőig ::

legolcsóbb és legmegbízhatóbb üzemeltetést biztosítják. Üzemeltetés 1—2 fős. Állandóan zavartalan üzem — Pénzügyi felügyelet nélkül! Egy szerű kezelési! Sok száz gép üzemben!

Költségvetések és árlapok díjmentesen.

Bachrich és Társa

motorgyári fióktelepe

3—26

Budapest, V., Szabadság-tér 17/p.

Szalmakalapokat viszontelárúsítóknak jutányos áron.

Pénzének ellensége az,

aki kalapot, vagy sapkát vesz addig, míg meg nem nézte

Nagy Mihály, a „Kalap-király“-hoz címzett

nagy raktárát Szilágyssomlyón, a városi szállodával szemben, ahol állandó nagy raktár van Borsalino, Bossi, Hüchel és Pichler-féle kalapok egyedüli raktára, továbbá Halban és Damaszk és mindenféle kalap és sapkákban. — Óriási választék szalmakalapokban, 20 fillértől 30 koronáig, — nagy választék kemény kalap és cilinderekben. Cilindervasalást és mindennemű kalapjavítást elfogadok.

A t. vevőközönség szíves pártfogását kérve, vagyok tisztelettel:

Nagy Mihály,
kalapos mester.

4—12

Nagyválaszték nyakkendőkből.

Olcsó és kifogástalan építkezés.

A tavasz beálltával kezdetét veszi a minden városok fejlődését biztosító építkezés. A t. építető közönség nagybecsű figyelmét felhívom építendő irodám szíves igénybevételére, a melyet ez évben úgy rendeztem be, hogy egy Budapesten működő műépítésszel együtt végzem az építendő ház- és egyéb terveket és részletrajzokat.

Ezzel a szakértéssel olyan erőt biztosítottam magamnak, a mely a sablonos építkezésekbe egy kis friss eszmét, kiváló esztétikát és célszerűséget tekintetben nélkülözhetetlen haladást fog előidézni.

A legkisebb területnek is előnyös kihasználása, a mellett a külső kinézés és szolid, erős építés az a terrénium, a melyen irodám eddigi jóhírnevét tovább fejleszteni szándékozom.

Hogy példákkal illusztráljam tervemet, egy olyan saroktelek, melynek szélessége 10—11 méter, hosszúsága 20—21 méter, beépítve egy emeletes házzal, földszinten 5—6 tágas bolt megfelelő raktárhelyiségekkel, emeletén 5 szobás modern lakással és minden mellék-helyiséggel, lépcsőházzal, kulccsal átadva, legfeljebb 29—30,000 koronába kerül.

Egy modern 3 szobás lakás 15—17 méter széles telken, egyedül álló villaszerű alakban, magas lábazzal, 11—12 ezer koronába kerül, villaalakban építve.

Tekintettel arra, hogy a divatba jött telekfeldarabolásoknál a telekdrágaság miatt nagyon kis területek kerülnek beépítés alá és mindenki azon igyekszik, hogy a legkisebb hely is ki legyen használva telken és ezáltal értékesítve, ez vezetett engem arra, hogy fővárosi műépítésszel társulva, a közönség legmeszebbre menő

kívánságait is teljesen megoldjam az építkezéseknél.

Nagy súlyt helyezek az egészségi szempontból jövő kívánalmakra. Minden épületben világos, szellőztethető és kényelmes beosztás. Munkás és vezetőembereim is Budapestről vannak szerződötve.

Végül b. figyelmébe ajánlom a t. építető közönségnek vasbeton kerítéseimet, a melyre szabadalmat kértem. Készítek vasbetonoszlopokat szállításra is, külön alsó szoklé betéteket és együtt vasrácsbetéteket is.

Azonkívül vasbeton oszlopokat deszkákkal berakva. A deszkák 3½—4 cm., az oszlopok 10—12, 15—20 cm. vastagok, egyszerűbb, vagy diszesebb kivitelben. Ezen kerítések olcsóbbak, mint bármely más kerítés, a mellett elpusztíthatatlanok.

Szíves pártfogást kér

teljes tisztelettel:

Besenczky Gyula,
építész és építési vállalkozó.

Hirdetések

A „Szilágyssomlyó“ részére jutányos áron vétetnek fel.

Határozott olcsó árak!

A tavaszi évad kezdetén ajánlom a legdusabb választékban berendezett

új divatáru üzletemet.

Hol ugyanis raktáron tartom a legdivatosabb női ruhaszöveteket, selyem és szövet bluzkelméket, a legjobb minőségű mosó kretonokat, zephir és batisztokat. Nagy választék vászon és asztalneműekben.

Menyasszonyi kelengyék

teljes összeállítását szakszerűen, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig. Szolid kiszolgálásomról nagybecsű vevőim előre is biztosítva.

Szíves pártfogást kérve,

alázatteljes tisztelettel:

VASS LUKÁCS.

Szilágyssomlyón, Krasznamegyei takarékpénztár palota.

4—

Határozott olcsó árak!

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük, hogy fogyasztó közönségünk kényelmére úgy rendezkedtünk be, hogy palackozott borainkat előleges megrendelés esetén házhoz szállítjuk. Jó minőségű és aránylag olcsó borainkkal már eddig is megnyertük a tisztelt borfogyasztó közönség nagy részének jóakaratu támogatását s ezt a jó kiszolgálás által igyekezni fogunk a jövőben is megérdemelni.

Hogy borainkhoz olcsó és jó borvizet is szolgáltatásunk, felkerestünk egy kitűnő ivóvizet adó, a tenger színe felett 641 m. magasságban levő forrást Hármaspatakon s ezt vegytiszta folyékony szénsavval 4 légköri nyomás mellett telítve hozzuk forgalomba és szintén házhoz szállítjuk.

Árjegyzékünket az alábbiakban adjuk s becses megrendelését kérjük.

13—

Szilágyosmlyói Borértékesítő és Pinceszövetkezet.

Megnevezés.	10	7	5	3½	Megjegyzés.
	deciliter ára fillérekben				
1906. évi aszu bor	500	—	250	150	A borospalackért 20 fillért, a vizespalackért 30 fillért, ládáért 6 koronát számítunk fel és ugyanennyit térítünk meg.
1910. évi vegyes asztali	68	—	34	—	
1910. évi muskotály bor	160	120	80	—	
1907. évi asztali bor	114	—	58	—	
1910. évi rizling bor	76	—	38	—	
1908. évi rizling bor	104	—	52	—	
1911. évi vegyes asztali	60	—	30	—	
Kristályviz	10		6	—	

Ha „FORHIN”-nal permetez,

I-SZOR kevesebb a gond,
II-SZOR kevesebb a munka,
III-SZOR kevesebb a munkabér!

mert a „FORHIN” a sokszorta megjavított BORDÓI KEVERÉK kész állapotban.

Nagyon erősen tapad a nedves levélre is!

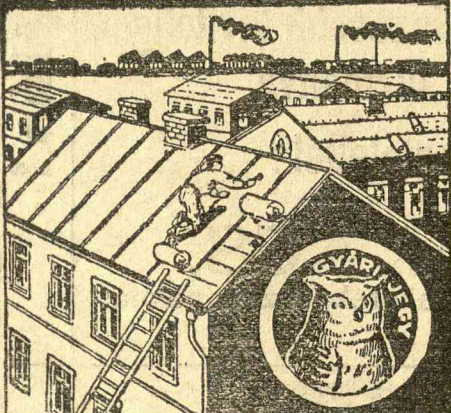
Bármily harminál permetezhet vele. Semmi üledéke nincs. — Számtalan elismerő nyilatkozat. Gyártjuk az eddig dr. Aschenbrandt szabadalmát képezett Rézkénport és bordói port is. Kérjen ingyen és bérmentve leírást a

FORHIN-gyártót Budapest, V., Váci-ut 93.

10—20

KOLLARIT-

BÖRLEMEZ RUGANYOS VIHAR-BIZTOS és IDOTÁLLÓ SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

„Kollarit”-börlemez

kaucsuk-kompozícióval bevont fedéllemez.

„Kollarit”-börlemez

mezőgazdasági és gyár épületekre a legalkalmasabb.

„Kollarit”-börlemez

vizhatlan, a legnagyobb viharnak ellentál.

„Kollarit”-börlemez

nem kell mázolni és így fentartási költséget nem igényel.

Kapható: Weisz Elek és Fia fakereskedőnél,
Szilágyosmlyón.

Máthé László

butorasztalos, kárpitos üzlete, butoraktára és első temetkezési intézete

Szilágyosmlyón.

Ajánlja dusan fölszerelt butoraktárát asztalos műhelyét és kárpitos üzletét, melyet most rendezett be, ellátva szakképzett munkavezetővel, hol mindenféle asztalos és kárpitos munkák készen kaphatók és megrendelésre is a legrövidebb idő alatt a legfinomabb izléses kivitelben, jutányos árban készíttetnek.

Temetkezési intézetemben

minden kellőké nagyválasztékban állanak a közönség rendelkezésére. Temetések önálló elrendezését a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, jutányos árban elvállalja.

Temetkezési intézetemhez diszes kivitelű **gyász kocsi**t hozattam, melyet minden általam rendezett temetéseknél ingyen, minden költség felszámítása nélkül adom.

A nagyérdemű közönség pártfogását mély tisztelettel kéri

Máthé László.

Üzlethelyiség és műhely: Báthory István-ut, saját házámban. 40—52

Államilag ólomzárolt

lóhere és lucernamag,

valódi oberndorfi és eckendorfi répamag, kerti fűmag, és valódi Mautner-féle összes

kerti vetőmagvak.

Elsőrendű és legjobb gyártmányu permetezők, valódi aussigi kékkő, bordói por, I-Majunga raffiahános, jutafonal, metszőollók és mindenféle kerti szerszámok a legjutányosabb árban kaphatók a

Közgazdasági bank Részvénytársaság Áruosztályánál

Szilágyosmlyó.

4—8

